

Кафедра біології та основ здоров'я людини Полтавського національного педагогічного університету на природничому факультеті забезпечує викладання зоологічних та валеологічних дисциплін.

Витоки кафедри біології і основ здоров'я людини (до квітня 1998 року - зоології) сягають до 1914-1918 рр., коли був відкритий Полтавський учительський інститут, в якому викладалось природознавство.

Упродовж більше ніж семидесятилітньої історії діяльності кафедри зоології тут працювало багато обдарованих фахівців, яких можна охарактеризувати як неординарних особистостей з високорозвиненим почуттям відповідальності і гідності. Серед яких - професори С.Т. Булдовський, І.І. Мазепа, М.Я. Токовий, С.Ю. Пучковський, І.Д. Іваненко; кандидати наук М.І. Гавриленко, М.І. Петрик, Б.Р. Пилявський, В.Г. Надворний, М.Т. Шевченко, А.М. Вовк, М.О. Северченко, Н.Ф. Шebітченко, І.Б. Люрин, М.М. Саричева, В.Є. Скляр.

Одним із корифеїв кафедри ПНПУ слід вважати кандидата біологічних наук Миколу Івановича Гавриленка, який розпочав працювати в інституті в 1918 році. Учений природодослідник з багатогранними інтересами (орнітологія, теріологія, зоогеографія, краєзнавство, етнографія). Перу М.І. Гавриленка належить біля 70 друкованих праць в цих галузях природознавства, як у вітчизняних, так і закордонних виданнях. Маючи кваліфікацію орнітолога-зоогеографа, будучи чудовим дослідником-польовиком і знавцем фауни Полтавщини, кваліфікованим таксидермістом, зібрав значну колекцію тушок птахів (до 6 тисяч екземплярів). Протягом 30 років Микола Іванович постійно вів щоденники польових спостережень, що допомогло ученому узагальнити власні наукові спостереження та висновки в оригінальній монографії еколого-зоогеографічного плану "Позвоночныеживотные и урбанизацияих в условиях г. Полтавы" (1970). Довгі роки М.І. Гавриленко перебував у дружніх стосунках і листувався з академіками В.І. Вернадським, Л.С. Бергом. М.І. Гавриленко засновник (1957-58 рр.) орнітологічної експозиції навчального музею еволюційної зоології кафедри зоології ПДПУ.

Випускник природничого факультету професор Іван Ількович Мазепа з 1929 по 1948 роки в стінах ПДПУ пройшов шлях від старшого лаборанта кабінету зоології, викладача, завідувача кафедрою зоології до декана біохімічного факультету. В 1948 році доцент І.І. Мазепа переїхав до м. Києва, де продовжив плідну навчально-методичну та науково-дослідницьку роботу. Так в 1967 році він спільно з професором О.Б. Кістяківським видав фундаментальний навчальний посібник "Польовий практикум з зоології", який зберіг своє значення і в сьогоденні. В подальшому І.І. Мазепа працював професором Київського педагогічного інституту.

Іван Дем'янович Іваненко - професор, доктор біологічних наук, завідував кафедрою зоології в 1962-1974 рр. В цей час на кафедру приходять ряд молодих, здібних фахівців: кандидати біологічних наук Б.Р. Пилявський, В.Г. Надворний, М.Т. Шевченко, Ю.М. Бакеев; кандидат сільськогосподарських наук Н.Ф. Шebітченко; кандидат медичних наук М.О. Северченко. Рідкісні

здібності таксидерміста дозволили Івану Дем'яновичу створити колекцію представників фауни Полтавщини, що склало вагомий внесок у створення експозиції зоологічного музею кафедри і природничого факультету. На основі наукових доробок викладачів та зборів фауни під час навчально-польових практик нині при кафедрі створено навчальні музеї: "Еволюційної зоології", "Палеозоології хребетних", "Загальної і регіональної геології".

Викладачі кафедри тривалий час працюють над розробкою комплексної наукової теми "Біологічні основи реконструкції та охорони тваринного світу Лівобережного Придніпров'я".

Спільно з полтавським герпетологом Л.П. Собакарем організовано діяльність навчального тераріуму з екзотичними рептиліями.

Традиційними стали щорічні Всеукраїнські науково-практичні конференції на біологічну та валеологічну тематику.